

СВОБОДА SVOBODA

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07308

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07308

У День Пам'яті

Останній понеділок в травні кожного року призначений формально на урочисте вшанування пам'яті поляглих — жертв воєн, в яких брала участь Америка. У цей день населення цієї країни, без різниці походження, віровизнання чи раси, єднається в спільному згадуванні всіх тих, хто пожертвував своїм життям, щоб охоронити державу від зовнішніх небезпек, щоб зберегти її політичну єдність і силу.

Для ЗСА щорічний День Пам'яті має особливу вимову, бо американські збройні сили з закінченням В'єтнамської війни не беруть активної участі у збройних діях. Додому повернулися всі ті воєнопоневжені, які залишилися в живих. Цей факт значною мірою злагіднює почуття болю за тими, які полягли на полях боїв і пам'ять яких у цей день вшановується.

Українська громада ЗСА приєднується до цього загальнодержавного вшанування пам'яті поляглих воїнів американських збройних сил, бо в рядах поляглих знаходиться також чимало воїнів українського роду, що віддали своє життя у боротьбі за ідеали свободи і справедливості. В цей день підуть на цвинтарі батьки, матері, брати й сестри, щоб поклонитися могилам своїх рідних, які у розквіт свого життя відійшли з цього світу. Одночасно в цей день в думках наших ми перенесемося на українську землю, до тих українських цвинтарів, де вічним сном сплять тисячі синів і дочок України, які склали своє життя на жертвину Батьківщини в боротьбі за її волю і незалежність.

З щорічним Днем Пам'яті у нас в'яжеться також болючий спогад про трагічну загибель сорок років тому понад семи мільйонів наших земляків, друзів і рідних у висліді планово організованого Москвою голоду. 23 травня, напередодні Дня Пам'яті, українська громада ЗСА віддасть пошану цим жертвам голодової облоги України 1932-33 років, зібравшись на жалобні маніфестації біля пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні. Ця українська маніфестація буде справді достойним і гідним вшануванням жертв насильства окупаційного московського режиму в Україні і нашою відповіддю — протестом проти продовження цього насильства над українським народом.

Сумнівний зиск

Відколи кругло 50 років тому британський прем'єр Ллойд Джордж відповів критикам торгування з більшовіками, що "торгувати можна навіть з канібалами" — до цієї цинічної заяви прихилилися всі промислово-торговельні кола Заходу. Ім байдуже внутрішня ситуація на Сході Європи, байдуже пов'язання економіки з політикою, дарма що вони в теорії не можуть заперечувати того пов'язання. Аби торгувати, аби заробити. Але державно-політична далекорозість повинна стосуватися до проблеми законності торгівлі власне політичної, а не грошової критерії. У даному випадку в торгівлі з СРСР союзом не може бути сумніву, що торговельні договори західних держав з СРСР хоч і приносять зиск західним продуцентам і торговельним компаніям, вони політично скріплюють совєтську імперію.

Американський синдикальний коментатор Ернест Кюно, навіваючи до недалеких відділів Леоніда Брежнєва у Вашингтоні і його старань, щоб підписати з Америкою довготерміновий торговельний договір та ще й із клявулюю "найбільшій упривілейованості", стверджує: "Не можна сумніватися, що совєтська економіка, особливо сільське господарство, в поганому стані... Так само годі сумніватися, що американська співпраця витягає Совєти з препоганого внутрішньої ситуації". І цей публіцист пригадує, що коли в 1933 році президент Джон Кеннеді носився з думкою продати Советам велику кількість пшениці, то власне ніхто інший, як Річард Ніксон, тоді приватна особа, але з особистим авторитетом колишнього сенатора й віцепрезидента, публічно виступив проти такого проєкту: "Це була б більша законорно — політична помилка, мабуть це поважніша, як програ за Свінячий затоці". Він перестерігав проти "витягання з клопоту" Хрущова та скріплення совєтської економіки американською пшеницею.

На превеликий жаль, саме за президентури Річарда Ніксона прийшов поворот до тези, що "торгувати можна й із канібалами". Минулорічний продаж збіжжя Советам врятував режим кремлівської "тройки" від поважного потрясіння. Харчова ситуація в СРСР і щораз більше невдоволення несталісми методами правління створюють нову ризикову для Кремлю ситуацію. Західна Німеччина, Франція і ЗСА поспішають на допомогу Кремлю: тамосній уряд, піддаючись натискові господарських кіл, наче перерізує шнур, яку вони матимуть від скріплення совєтської імперії та від уможливлення Советам поглинати своє збосоння — на погубу Заходу.

Ярослав Курдлик

МАЛИЙ В'ЄТНАМ В АФРИЦІ

Г. Л. Метью, що між своїми товаришами пера має назву "король репортерів", удоміс надзвичайно цікаво, а водночас по-діловому розповідати про свої зустрічі з різними королями, як писав Метью, і декоронаваними "самозванцями", з якими їх йому доводилося мати під час майже 40-річної репортерської праці. Свого часу він передбачав, що воєнний конфлікт в Індю-Китаї закінчиться на півсторіччя. На другому місці після Індю-Китаю Метью поставив В'єтнамський Схід, а на третьому — Африку, яким заповідає так само "півсторіччя проволонку"...

Коли проаналізувати ось хоч би теперішні положення в Африці, то можна побачити, що протягом майже двох сторіч, аж до Другої світової війни, народи і раси там ніби не змінювалися у своїх основах. Білі, мури, араби і маври знали своє "власне місце та призначення". Те, що змінювалося — це світ довкола них. Змінилися оцінки, можливості, амбіції, очікування, чомось нового та розуміння дійсності.

Националізм став однією з найсильніших емоцій і спонукою при розвалі імперії. Внаслідок цього мала Африка змінилася до невпізнання. Ось 25 років тому можна було летіти з Александри до Кейптауну, і це все було британською територією. Теперішній період в Африці не лише найбільш революційний, але рекордний у всій її історії. Кожен, хто побував тепер в Африці, відчує, що вітри волі там такі сильні, що іноді стають бурями.

Сьогодні всі білі люди в ЗСА, Європі і Африці мусять зрозуміти, що доктрина панівності білої раси, основа якої були упередження, ігноранція та снобізм, відійшла раз за разом у минуле. У кожній мислячій людині, яка слідувала за соціальними й політичними змінами останніх десятиліть, кристалізувалася думка, що проти них не можна будувати ніяких гребель, бо вони якщо не розірвуть їх своєю силою, то обминуть і потечуть далі.

Всі це зрозуміли за війною, коли володарі однієї ще існуючої імперії, що її на ім'я СРСР. Вони, ці володарі "модерної фараонівської імперії", вірять у вищість однієї тільки раси — росіян, і найкороткішими методами намагаються вдержати те, що вже всюди у світі, відмарилося і відійшло. Червоні імператори нік не можуть повертати в те, що серед повнозрілих Москвою народів множаться і дозрівають відосередні вибухові процеси навіть у таких хоч би мірі, як це діється, серед африканських племен зулю, масаів чи готентотів...

Але вертасмо до проблем Африки. Вистачить подивитися на її мапу, щоб зрозуміти основні проблеми цього континенту. Лінія, що закорюється на західному верхку Португальської Ан-

сач, які в'язали собою коло 60 тисяч регулярного війська Португалії та поглинали 75 відсотків португальського бюджету.

Та за найбільш перепошкю в роз'язанні політичного питання в користь чорного населення, яке на всіх згаданих вище територіях має переважачу більшість, провідники новостворених африканських держав уважають Республіку Південної Африки. Ця держава з 21-мільйоновим населенням (4 мільйони білого і 17 чорного), маючи велегеські природні ресурси, розбудувала свою індустрію, а в першу чергу військову до такої міри, що продукую майже повнісінько потреби зброю, починаючи з легкої автоматичної зброї та амуніції до неї і кінчаючи танками і гарматами. Те, що вона імпортує, це бойові літаки, великі гелікоптери та підводні човни. Не с тасмично, що Південна Африка постачає зброю Португалії і Родезії, а посередньо через деякі чорні держави продас по конкурентній цінах різнілячі машини і машини для будови доріг. І хоч який натиск робить Об'єднана А ф риканських Держав на Англію і Францію, щоб вони не продавали літаків Південній Африці, обидві ці держави оправдуються тим, що, мовляв, їхні діла дуже обмежені і Південна Африка купує їх тільки для самооборони.

ЗСА, які мають там капігаловкладів на кілька мільйонів доларів, Великобританія, в якій Південна Африка купує річно різного роду виробів на сотні мільйонів фунтів, чи Франція, що за останній час продас ція країні літаків, важких гелікоптерів і три підводні човни на майже більший доларів, такого клієнта не можуть собі легковажити.

Не зважаючи, однак, на частинне ембарго і на активність чорного підпілля, життя у "білих державах Африки" пливе нормальним руслом. Всі ці держави зацікавлені, щоб їх держава було захищене найдамі партизанів. А проте, час працює в користь чорних автохтонів, які у цих "білих державах" стоять у відношенні, як 5 до 1, а в Родезії 18 до 1. Тому там намагаються переверсти великі полегші для чорного населення, підвищити йому значно заробітні платні, накласти рівень шкільництва, а в Південній Африці в двох провінціях ввели широкую автономію і на чільних адміністративних постах стоять чорні автохтони із високим освітою.

Баварія заскаржила договір Бонну з Москвою, як неконституційний

Бонн. — Автономний край Баварія заскаржила до німецького Найвищого Суду договір Західної Німеччини з Східною Німеччиною, як "неконституційний", на тій основі, що в тому договорі, мовляв, затверджується поділ Німеччини зустріччю конституції Німецької Федеративної Республіки, яка вва-

І. Лучиниш

В КРАЇНІ НЕВОЛІ Й БЕЗПОЩАДНОГО ВИЗІСКУ

Такою країною є так званий Радянський Союз — нібито країна рад, де працюють люди самі, будують радять собі, як алаштувати своє життя — буття.

Але насправді в самій назві "Радянський Союз" криється кричуща неправда, бо, поперше, не є це ніякий союз, а колоніальна імперія збройно завойованих неросійських народів, і подруге — ніякий "радянський", бо в умовах відсутності елементарної демократії і розгалуженої сваволі диктаторської російської комуністичної партії ніякі "ради" не діють і діяти не можуть.

В тому ж совєтському, чи пак українському звучанні — "Радянському Союзі" панує серед величезної маси народу нужда. Бракує навіть предметів харчування до одягу. Добре й в достатках живе тільки упривілейована меншість — партійці на вищих партійних і урядових становищах та всякі чиновники — бюрократи.

Диктаторська комуністична верхівка й не старастяся допомагати своїм біднішим верствам людності в піднесенні їхнього життєвого рівня. Для прикладу вистачить згадати ставлення комуністичної влади до своїх громадян, що мають кривних за кордоном, які хочуть чимдуж допомогати своїм рідним у СРСР. Влада ставиться з великим недоброзам, навіть вороже до тих своїх громадян, що мають кривних у вільному світі. Коли ті кривні часом посилюють із за кордону якісь посланки, то влада, замість сприяти тому й улегшувати надсилання таких посилок для своїх же громадян, ставить якнайбільші перешкоди, накладаючи на кожну посилку велике мито. Висота мита зростає з року на рік, і цього року воно перевищує отановити понад 90 відсотків вартості посилок. Таким чином закордонний вишляч посилок змушений платити за товар майже подвійно, даруючи майже половину комуністичним диктаторам...

Такий же безпощадний визиск застосовує комуністична влада й до туристів-відвідувачів т. зв. Радянського Союзу. Про це нещодавно розповідала знайома туристка, австрійська громадянка, яка хотіла відвідати свою стареньку, самотню родичку, що мешкає в повіто-

вому місті в Західній Україні.

На велике здивування австрійської громадянки, "радянська" влада не дозволила їй поїхати до місця замешкання старенької родички. Щойно по довгих клопотаннях совєтських урядовців погодилися, щоб зустріч туристки з її родичкою відбулася у готелі обласного міста, віддаленого на багато десятків кілометрів від місця її замешкання. Не було іншої ради, туристка мусіла погодитися на таку давизвику розв'язку, хоч така зустріч була зв'язана з різними труднощами, наприклад, для старенької, немічної особи було неможливо дістатися до обласного міста без допомоги сторонніх осіб.

Хоч-не-хоч мусіла туристка замешкати у готелі, в якому побут з одним тільки сніданком коштував 575 австрійських шилінгів — 89 швейцарських франків чи 27.73 американських доларів на добу. Це ж безсоромне дикство, і то тим більше, коли взяти до уваги убоге обладнання готелю, далеке від будь-якого комфорту.

Зазнала ця туристка ще й іншого здирства при обміні австрійських грошей на совєтські рублі. Виявляється, що совєтські диктатори самовільно визначають для всіх країн вільного світу фантастичну вартість совєтських рублів: у понад п'ять разів вищу від їх дійсної вартості. Наприклад, вони вимагають платити за один совєтський рубель аж 29.67 шилінгів, в той час, коли їх дійсна вартість у вільному обігу становить тільки 5.48 шилінгів, тобто у п'ять разів менше від офіційного совєтського курсу. По такому злодійському курсі мусіла туристка платити під час свого перебування в Україні.

Тим часом комуністичні висляпці, що роз'їжджають по країнах вільного світу, в тому числі й по Австрії, з різними дорученнями, міняють свої рублі в банках вільного світу по їх реальній вартості і скуповують для себе й своїх родичів різні люксові товари.

Звідсіля і розгадка загадки, чому в банках вільного світу можна купити совєтські рублі майже за безцінь у порівнянні з їх офіційним, урядовим курсом.

Форд готовий заплатити за безпеку для своїх службовців в Аргентині

Детройт. — Протиамериканські настрої в Аргентині, які знаходять підтримку серед кіл пероністської групи, яка невагом має прийти до влади у цій країні, виявилися останньою в нападках на службовців американської автомобільної компанії Форда, яка має в Аргентині свої заводи. 23 травня перед входом до одного виробничого комплексу Форда в Буенос-Айрес терористи заатакували та важко поранили двох екіпуажних службовців — Луїса Джіованеллі та лані Ноємі Варуж де ля Рін. Джіованеллі є у критичному стані. Одночасно з боку терористів поставлено домагання, щоб Форд доставив амбуланс для 22 провінційних аргентинських шпиталів, а також виплатив відповідні дотації на рахунок медичної обслуговування, як переду-

З НАШИХ ВУДНІВ

„СМІШНА ДІВЧИНА“

Зустріє її несподівано під церквою, на 7-й вулиці, таку саму приємну, усміянену, як і п'ять років тому на Союзіні. Кілька сезонів під ряд працювала там кельнеркою, і нан упривілейовану вже був готовий іменувати її господаркою італії, як тут — заготілася козі сина: в половець сезоні заявляла, що виготілить змійку...

— Привіт, Марусе! Що ви тут робите, в Нью-Йорку? — питаю.

— Що роблю? — усміянулася, як сонце. — Живу, працюю... агітелюю.

— А я думаю, що ви вже нані дикторка...

Вестурботню-мазнула рукою.

— Ні... я тепер нані агітелю. Скінчила коледж і взу людські діти, переважно колороев...

— Тут, на долині міста? — Ні, в публічній школі на Бронксі.

— Ну, як там ваші учні? Чесні? Не б'ють вас? — Вже тепер не б'ють. Перестали.

— А колишні були? — Та... знаєте, три роки тому тяжко було з ними виступати. Не так, щоб били мене, але докучали: шарпали за коси, поки їх не обрізала, плювали на мене, прозивали брудними словами...

Але тепер, слава Богу, все змінилось на краще. Діти подобалися, прив'язалися і я до мене, слухаються, що їм кажу, і люблять мене. І я їх люблю! Серйозно! А знаєте, як мене учні в класі називають? — Ну, чийого? — „Фоні герл“, що значить по-нашому — „смішна дівчина“. Можливо, що я до кожного відносюся... Проме мене так агага з малою дитиною. Колиш, пригаду, моя, дівчинка бабуна говорила: „Наша Маруся завжди сміється, бо вона смішка з'їла“. Розуміється — не того дурного пса, „Смішка“, що його привіз був Ці Союзіану при доктор Короней... Пригадуєте?

— Потім, від товаришок „смішної дівчини“ я довідлася, що в неї, сердешної, немає причини до надмірної радості чи веселості; що вона в душі переживає тяжку любовну драму: закохана, з яким вона була заручена і якого дуже любила, — до реві, наш молодий професор, онатій, — кінчує її та й одривається з такою багатого гукинкою. І к е р.

Роман Рахманин

БИТВА НАД УКРАЇНСЬКОЮ МАРНОЮ

Есеї

(6)

Особливу лютю совєтських ідеологів, з літературами українського роду включно, викликає кожний натяк на те, що російський народ, російська культура, російська література є чужими для українців такою самою мірою, як чужими для них є польська, чеська, німецька чи англійська культури. Тому такі часті й люті напади в пресі й науці Української ССР на Паньку Куліша, бо, мовляв, він робив усе, щоб „відчути“ українців від росіян. Він, зокрема, як пишуть П. Волинський та О. Білецький, пробував посягти ворожнечу між Т. Шевченком і росіянами типу Чернишевського. Хто сприймає „відчуженню“ між українським і російським народами, той — ворог „людоства“, кажуть вони.

Ця лінія відповідала основним поглядам В. Леніна, який ґрунтував своє мислення на поглядах Маркса та Енгельса. Відомо: члени Польської Партії Соціалістичної в 1896 році наполегливо висуували в своїх програмових тезах вимогу відновлення незалежної польської держави — згідно з цитатами з творів Маркса і Енгельса. Ленін скритикував ці вимоги в 1914 році: „Якщо ППС пробувала закріпити погляд Маркса іншої доби, то це означало вже використання букви марксизму проти духу марксизму“. Значить, національні інтереси гноблених народів

с другорядними порівняно з інтересами великодержавного „пролетаріату“.

Цейто у змінній ситуації Ленін твердив, що навіть поляки повинні поступитися своєю суверенністю на користь російської великодержави, в якій володів би т. зв. пролетаріат — цейто його партія більшовиків. Як марксист-практик, Ленін прекрасно розумів мислення свого вчителя. А той схвалював імперіалізм історичних народів коштом малих чи т. зв. неісторичних національностей, не гребував великодержавним шовінізмом, якщо це сприяло встановленню влади марксистів у даній багатонаціональній державі. І Маркс, і Енгельс, і Ленін, і Сталін були свідомі того, що їхню ідеологію можна перетворити на життєву дійсність лише з допомогою брутальної сили великодержавної нації. Ленінові поступки українцям, грузинам та іншим не-росіянам в роки 1919-1922 були тактичними ходами, що їх вимусли в нього борчі тих народів за свою державну суверенність. Щоб їх зламати, він підірвав їхні суспільства зсередини, обіцяючи культуру й національно-політичну суверенність нарівні з російським народом при передумові, що влада в їхніх країнах матиме їхній „пролетаріат“, але діючий у спілці з російським „пролетаріатом“.

Подібні погляди визнавали всі ліві партії в Європі, т. зв. Стара Лінія. Нинішня Нова Лінія не відступила ні на крок від тих застарілих імперіалістичних і шовіністичних засновків марксизму. Застарілих, бо, всупереч Марксовим і Енгельсовим передкіканням і „забороні“, чехи і словаки виривалися з-під німецької-австрійської цивілізаційної контролю і утворили конфедераційну державу 1918 року. Сербі, хорвати, словенці та чорногорці утворили свою державну федерацію. Вілоруси проголосили незалежну Вілорусу, а українці — Українську Народну Республіку, що її визнавали де факто Великобританія, Франція і навіть Ленінова Росія (в грудні 1917), а описля

імперіальна Німеччина, Австро-Угорщина, Болгарія і Туреччина.

Все це — „неісторичні народи“, що їх Маркс прозивав згрібленим „слов'янськими покидьками“ або „голо-тою“, неспроможною правити собою в цивілізований спосіб.

Не слід перебільшувати впливу цих поглядів Маркса-Енгельса на формування думки європейців та північних американців щодо українського питання. Ті погляди глибоко вкоренилися лише в лівих течіях, зокрема близьких до позиції більшовиків. Однак, ці погляди нині співзвучні з поглядами діячів, політиків, публіцистів, журналістів, економістів різних країн Заходу, що виховалися в імперіалістичному, великодержавному мисленні. Ось чому громадська думка, що й досі нехтує українським питанням і тільки дуже поамалу відступає під тиском української науки, публіцистики, а найбільшою мірою перед фактами активної української боротьби за свою культуру самобутність і політичну незалежність.

Ліві рухи в цьому відношенні далі залишаються не поступливими і найконсервативнішими, просто реакційними, бо їхні міркування ґрунтуються на тезах чистого марксизму чи відокремленого марксизму-ленінізму. Ті погляди відізеркалюють гіпокрізію ліберальних і лівих інтелектуалів, інтелігентів, публіцистів і навіть політиків, які мріють про встановлення регіональних об'єднань держав з марксистським ладом правління, а то й про всебітню понадержаву з таким же ладом і урядом.

Українське питання, як і питання кожної іншої поневоленої нації, не укладається ні в їхнє мислення, ні в їхню схему. Тому даремно надіятися на прихильний відгук тих кіл на наші протести проти русифікування української національності в СРСР і грабування її з усіх основних людських прав. Лише активна боротьба за права української людини і української нації може роз-

бити складну систему „залізних завіс“, що все ще відділяє українську націю від визнання „історичних“ націй.

9.

ЧИТИ

Усвідомлення цієї неприважливості дійсності не повинно пригноблювати нікого з нас. Нам не страшна примара т. зв. ізоляції, що нею лякають нас чужі й свої рідні генерали Давай-Назад. Ми, як окрема культурна й політична національна одиниця, були віками осамітнені й ізольовані. Ще тоді, коли інтелектуальна культура Заходу — відомі з своїх ліберальних і вільнодумних поглядів! — писали оди на честь російської тиранії, на честь центральністи німецького роду царі Катерини II, яка нищила українську культуру, адміністраційну, судову й державну окремішність в ім'я найреакційнішого принципу: „Щоб не було ніякої різниці між Росією, Україною та Фінляндією“.

(Далі буде)

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАїнСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

Томас Емері кандидус до легіслатури Нью Джерзі

Джерзі Сіті. — Томас Емері, активний член місцевої української громади і Українського Народного Союзу, кандидат до стейтської легіслатури Нью Джерзі із демократичного списку, очолюваного стейтським сенатором Девідом Емері Якім Олшем, належав до основоположників Укр. аїнського Народного Дому в Джерзі Сіті.

Томас Емері належить до місцевої Української Католицької Церкви. За професією він є банкіром і живе в Нью Джерзі. Він вважає, що українська громада в Нью Джерзі повинна бути належно репрезентована у стейтській асамблеї. Демократичні праймари відбудуться 5 червня 1973 р.

Єгипет лякається „змови“ ЗСА і СССР та погрожує війною проти Ізраїлю

Бейрут, Ливан. — Французька газета „Ле Соар“ у столиці Ливану повідомляє, що президент Єгипту Анвар Садат загрожує відкриттям воєнних дій проти Ізраїлю, якщо Кремльський провідник не захочуть прийняти його ще перед відлетом Леоніда Брежнєва до Вашингтону, або, якщо під час цієї візиту Брежнєва в Вашингтоні 18

червня п.р. Америка і Союз не погодяться на таку розв'язку проблеми ізраїльсько-арабського спору, яка не відповідала б інтересам Анвара Садата. Згідно з повідомленням, що він намагається відновити проти Ізраїлю воєнні дії, а саме 4 червня п.р., себто в той день, коли Рада Безпеки Об'єднаних Націй має розпочати свої дебати про можливість замирення між Ізраїлем і арабами. З того повідомлення ливанської газети виходить, що арабські лідери лякаються, щоб Брежнєв, шукаючи об'єктивного порозуміння з Америкою, щоб дістати від неї економічну допомогу, „запропасть“ інтереси арабів в їхньому конфлікті з Ізраїлем. Відвідини Брежнєва в Вашингтоні прийнуть після наради у Раді Безпеки ООН і справи Близького Сходу, але під час тих нарад, якщо вони до того часу не закінчаться.

Осяги невсипущої праці

Часом персональна скромність людини не дозволяє як слід оцінити її професійної вартості. Бувають у нас науковці, без претенсій, які краще відомі в загальному науковому світі, чим в українському суспільстві. До них належить д-р Іван Кокхан, професор Маммського університету в Оксфорді, Огайо.

Д-р І. Кокхан народився у серпні 1922 р. в селі Тудорівці, сокальського повіту, як син визначного громадського діяча та довголітнього виконавчого Комітету Українців Канади, с.п.п. Володимира Кокхана. Гімназію закінчив під час війни в 1942 році в Холмі, а після студіював медицину у Львові й Мюнхені. У 1955 р. одержав ступінь М. Sc. з мікробіології на Манітоскому університеті у Вінніпегу, а в 1958 р. докторат з медичної мікробіології в Стенфордському університеті в Америці.

Від того часу починається його наукова діяльність. За

д-р Іван Кокхан

ним зараз два десятки більш наукових праць та публікацій. Його запрошують до участі в міжнародних конференціях, він стає членом багатьох професійних та наукових організацій. Влітку 1972 р. його вибрано дійсним членом Американської Асоціації Імунологів. Це є високе визнання, на яке заслуговують лише визначні науковці цієї ділянки.

У 1959 р. І. Кокхану присвоєно звання асоційованого професора Бейлорського університету в Даласі, Техас. У 1962 р. йому надано титул повного професора і голови департаменту мікробіології. Там він перебував до 1967 р., коли прийняв запрошення Маммського університету і перейшов на нове місце дослідної та педагогічної праці.

Основні питання, які безперечно цікавлять д-ра Кокхана є в ділянці туберкульозу. Після недуг серця і раку, туберкульозні недуги є причиною найбільшої смертності у світі. Багато питань, як природна та набута відпорність людини супроти туберкульозних бактерій — це не вивснена.

Праці та дослідження професора Кокхана розглядають проблему протитуберкульозного імунітету, вказуючи на його функціонування та складові компоненти (одне з його відкриттів — це розпізнавання ролі заліза в туберкульозних процесах). Дальші студії у цій ділянці відкривають двері до більш складних проблем, пов'язаних з раком і його лікуванням. Туберкульозні бактерії затримують ріст злоякісних наростів, правдоподібно через властивості, які були розпізнані в лабораторії д-ра Кокхана.

Значення дослідів д-ра Кокхана високо оцінили науковці фундаменту, від яких він одержав в останні десятиріччя роках близько пів мільйона доларів дотацій. Професор Кокхан одружений з Тетяною Савицькою. У них два сини-студенти та дочка, учениця середньої школи. У вільних хвиликах від наукової праці І. Кокхан займається різьбою у дереві, в якій він великий мистець. Він твердить, що різьблення відпружує його ум і дає йому нагоду обдумувати та формулювати наукові концепції в мікробіології.

Д-р Петро Воробій

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

На цьому місці друкуємо імена тих ВІС. Громадян, що надіслали свою добровільну допомогу до передплати та своєю жертвою на фонд „Свободи“ та її видавця: видатного „Українського Тисячеліття“ і дитячого журналу „Веселка“, і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 9.

П. Базов, Олін	\$ 12.00	Д-р Т. Залуцький, Чикаго	2.00
Ю. Богославський, Моррістан	7.00	М. Залітський, Бунакет	2.00
І. Ковальчук, Дірборн	7.00	Джерзі Сіті	2.00
В. Реннер, Озон Парк	7.00	Г. Кісіль, Парма	2.00
А. Статівська, Дірфілд	7.00	М. Коваленко, Сиракуз	2.00
Д-р В. Богданович, Детройт	5.00	Д-р В. Коваленко, Огайо	2.00
О. Гумінілович, Понкерс	5.00	М. Кузнецов, Філадельфія	2.00
Д-р Ю. Залітський, Рочестер	5.00	Д-р Е. Лебедович	2.00
Р. Когут, Нотон	5.00	Вотерфорд	2.00
П. Крайчук, Філадельфія	5.00	М. Ленчук, Елмгурет	2.00
В. Любачевський, Сісеро	5.00	І. Мазуренко, Адамсінгтон	2.00
Т. Майстрок, Детройт	5.00	М. Мандібур, Вудсайд	2.00
М. Сухоревський, Елізабет	5.00	М. Мартиненко, Трентон	2.00
Т. Чучман, Амстердам	5.00	М. Мартинишин, Янгстаун	2.00
Н. Гайніш, Бренфорд	4.00	Ф. Матіяшків, Варайк	2.00
І. Гриневич, Зіон	4.00	М. Мінитя, Стайвсент	2.00
О. Кмітківський, Перу	4.00	П. Несторович, Джемейка	2.00
М. Мелон, Тарентум	4.00	М. Парашак, Торонто	2.00
Н. Стефанів, Філадельфія	4.00	П. Пасік, Вронскілл	2.00
О. Волошин, Бруклін	3.00	М. Перекітас, Торонто	2.00
С. Джан, Бала Сінвід	3.00	Л. Петрі, Чикаго	2.00
І. В. Качор, Філадельфія	3.00	С. Пономар, Мергет	2.00
С. Капша, Кларк	3.00	В. Протасік, Монреаль	2.00
А. Кошелек, Данкенон	3.00	П. Сабатоніч, Рочестер	2.00
Г. Магаріне, Бруклін	3.00	С. Сакман, Ріго Парк	2.00
І. Потучко, Філадельфія	3.00	П. Сахаревич, Лондон	2.00
В. Смолинський, Вовфало	3.00	А. Савицька, Влекстон	2.00
С. Струк, Клівленд	3.00	В. Семенина, Гемптон	2.00
І. Педенко, Форт Вейн	2.50	Л. Семенина, Вудсайд	2.00
І. Бабиш, Виллоулейл	2.00	І. М. Стець, Тускарвас	2.00
З. Бабюк, Ріго Парк	2.00	Г. Харамбура, Рочестер	2.00
В. Балун, Бруклін	2.00	Г. Хруч, Тайлер Вей	2.00
М. М. Білас, Філадельфія	2.00	П. Чалов, Вайлленд	2.00
І. Бішко, Савона	2.00	І. Чарковський, Торонто	2.00
С. Бурій, Сейлем	2.00	В. Платинський, Вілмінгтон	2.00
В. Буцацький, Клівленд	2.00	С. Шафарінич, Адамсінгтон	2.00
С. Васильшин, Руїни	2.00	Н. Шубик, Лінден	2.00
Д. Візниця, Нью Бронсвік	2.00	І. Яворський, Бруклін	2.00
В. Вірстко, Едмонтон	2.00	Д-р А. Якубоніч, Парма	2.00
М. Волошинський, Монреаль	2.00	І. Приймак, Нью Йорк	1.50
В. Гаврилик, Рочестер	2.00	Я. Бринявська, Монреаль	1.00
В. Герич, Лонг Віль	2.00	Т. Гелемей, Клівтон	1.00
А. Гула, Торонто	2.00	М. Дорон, Торонто	1.00
С. Гула, Торонто	2.00	О. Женецька, Понкерс	1.00
К. Датків, Менчестер	2.00	С. Коваль, Гарфілд	1.00
І. Дачів, Бруклін	2.00	М. Митронок, Гемптон	1.00
Е. Дарок, Чикаго	2.00	О. Рудницький, Детройт	1.00
А. Дмитрюк, Вовфало	2.00	О. Рудницький, Детройт	1.00
А. Дорошенко, Томс Рівер	2.00	М. Яценко, Філадельфія	1.00
В. Т. Дрвинський, Парма	2.00	М. Ярошенко, Давнес Гров	1.00
І. Єлліський, Лейк Ворт	2.00		

КОМПЕТНА УКРАїнСЬКА БОЖЕСТВЕННА ЛІТУРГІЯ

яку відправляє
ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПІСКОП
КАРДИНАЛ
ІОСИФ СЛІПІЙ

Служба хор церкви св. І. Хрестителя з Ньюарку,
Н. Дж. і Візантійський хор з Утрехту,
Голландія.

• Гарний репрезентативний альбом — 4 картини та книжка з чудових кольорів. Це буде чудова пам'ятка для Вас і Ваших дітей про ВІДЖЕННИЙ КАРДИНАЛ ІОСИФА СЛІПІЙОГО.

Ціна 25.00 доларів

• Замовлення: готівка, чеки або моїм ордери висилати на адресу:

APON RECORD CO., INC.
P.O. Box 3082, Stainway Station
Long Island City, N.Y. 11103
ТІЛЬКИ ОБМЕЖЕННИЙ НАКЛАД.
Тел. (212) 721-5599

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ МЕТРОПОЛІ НЬО ЙОРК ДЛЯ ВИДАННЯ ВІДЖЕННИЙ КАРДИНАЛ ІОСИФА VII ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА ЦЕРКВИ УКРАїнСЬКОЇ ПОВІДОМЛЕННЯ

ШИРШЕ ЗАСІДАННЯ Всіх членів ГРОМАДСЬКОГО КОМІТЕТУ

— відбудеться —
в середу, 30-го травня 1973 року
в год. 6:30 веч. в залі ч. 22 в УНДОМУ
при 2-й Авеню в Нью Йорку
Участь в засіданні членів Комітету обов'язкова.
За Президією Громадського Комітету:
Д-р Роман ОСИЧУК голова
Сарген ДАНИЛЮК секретар

Школа Українознавства

ім. ЛЕСІ УКРАїнКИ у ВІПАНІ, Н. Дж.

ОГОЛОШУЄ ВІСНИ УЧНІВ НА СЛІДУЮЧИЙ РІК

Вісник приймає п. М. Коліца по п'ятницях: 1-го, 8-го і 15-го червня 1973 р. між 6-8:30 веч. в Cedar Knolls School при Річдейл Авеню. В цьому приміщенні відбуваються лекції з українознавства.

ОБ'ЄДНАННЯ МИСТЦІВ УКРАїнСЬКОЇ СЦЕНИ (ОМУС)

повідомляє, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ членства Об'єднання Мистців Української Сцени

— відбудуться —

в днях 16 і 17 червня 1973 року
на Оселі Українського Робітничого Союзу
„Верховина“ в Глен Спей, Н. Й.

В програмі Загальних Зборів передбачається:

1. Реєстрація членів ОМУС і гостей від ранку до полудня в суботу, дня 16 червня 1973 р.
 2. Обідня пора.
 3. Ділові наради 3'їзду: звіти, затвердження статуту ОМУС, тощо.
 4. Вибір нової Управи ОМУС. (Детальна програма буде подана до відома учасникам 3'їзду при реєстрації).
- Година 6-та вечора — Коктейль.
Година 7-ма вечора — Спілка вечора.
Година 8-та вечора — Мистецька програма і ЗАВАВА.
В неділю: від год. 8-01 — Сніданок.
Год. 9-та — Богослужіння в Українській Церкві.
Год. 10-та — Продовження ділових нарад.
Год. 2-та по пол. — Обід.
а після роз'їзду учасників 3'їзду.
Управа ОМУС запрошує всіх працівників театру, тех. і не членів ОМУС прийти на 3'їзд. Гостям раді!
Вітаємо всіх прихильників театального мистецтва —
УПРАВА ОМУС

Вітання на Американській Землі Воїна Христової Віри, Невгнутаго Патріота Українського Народу —

складасмо поклін

ЙОГО БЛАЖЕНСТВУ

КИР ІОСИФОВІ

Верховному Архиспископові
Української Католицької Церкви

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

УКРАїнСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.

Неділя, 3-го червня 1973 р., год. 5-та по пол.

II. КОНЦЕРТ ВИЗНАЧНИХ УЧНІВ

КЛАС ФОРТЕП'ЯНО, СКРИПКИ І СОЛІСТИ

учасники: М. Байдалов, Т. Богданський, Р. Велке, В. Здрайонський, Д. Карацоні, Г. Каша, О. Чинак.

Виконавці: Лариса Гусак, Тана Шабенко, Олег Сохан, Петро Рівес, Олександр Кузін, Зірка Стебеліса, Ірина Шараневич, Лариса Магун, Ірина Трошча, Марія Сохан, Оксана Гаврилюк.

Зала УКРАїнСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ, ІНК.
2 Схід 79-та вул., НЬО ЙОРК, Н. Й.

Увага! АЛБАНИ І ОКОЛИЦІ! Увага!
ТЕАТР у П'ЯТНИЦЮ під кер. ВОЛОДИМИРА ШАПАРОВСЬКОГО

Неділя, 3-го червня 1973 року. Початок о год. 3:30 по пол.
Зала: AUDITORIUM OF ALBANY INSTITUTE OF HISTORY AND ART
125 Washington Avenue, Albany, N.Y.

ВСЕ ПО-СТАРОМУ

СПІВМОВКИ В ДВОХ ЧАСТИНАХ

- В програмі: веселі скетчі, жартівливі дуети, монологи, настроєві пісення та інш.
 - Виконавці: МАРІЯ ЛІСОК, ЮЛІЯ ШАПАРОВСЬКА, ІВАНКА КІЛИМОВСЬКА (Житковська), ВОЛОД. ШАПАРОВСЬКИЙ, ВОЛОДИМИР МЕЛЬНИК і ін.
 - Приспів: ВОЛОДИМИР ШАПАРОВСЬКИЙ. Акомпанюмент: ГАЛІА ПОРІТКО
- Передпродаж квитків: Kolody & Hope, 455 Third Street, Troy, N.Y. Tel. 272-8879
Romanation Jewelers, 83 Third Street, Troy, N.Y., Tel. 272-0643

Квитки 3:50 дол. СТУДЕНТИ 1.50 дол.
This program is made possible with the support of the N.Y. State Council on the Arts.

УВАГА! ЧУДЕСА ЗА ЧУДЕСАМИ!

ВИ ВЖЕ НАПЕВНО ПРО ТАКІ ПОДІЇ САМИ ЧУЛИ І ЧИТАЛИ В ПУБЛІКАЦІЯХ, ЯК „LOOK“, „LIFE“, „NEWSWEEK“, „TIME“; І ДРУГІ. МАЄТЕ НАГОДУ ТЕПЕР САМИ ТЕ ПОВАЧИТИ.

MORRIS CERULLO, ЗНАМЕНИТИЙ, СВІТОВИЙ ПРОПОВІДНИК, ЯКИЙ НЕРАЗ ЗІГРОМАДУЄ БІЛЬШЕ ЯК 100,000 НАРОДУ НА СВОІХ БОГОСЛУЖІННЯХ, ТЕПЕР ПРОПОВІДУВАТИМЕ ЧЕРЕЗ 5 ВЕЧОРІВ У НЬОАРКУ.

ПРИВЕДИТЬ ІЗ СОБОЮ ХВОРИХ, РОЗЧАРОВАНИХ І БЕЗНАДІЙНИХ. ХРИСТОС Є ВІДПОВІДЬ НА ВАШІ НЕДОМАГАННЯ.

ЧАС БОГОСЛУЖІНЬ: 7:30 ВЕЧОРА

МІСЦЕ: NEWARK SYMPHONY HALL

АДРЕСА: 1020 BROAD, NEWARK, N.J.

ДАТА: ВІД 28-го ТРАВНЯ ДО 1-го ЧЕРВНЯ

(ВІД ПОНЕДІЛКА ДО П'ЯТНИЦІ)

4,000 ВІЗАГІЛ БЕЗПЛАТНИХ МІСЦЬ!

В ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
мого Найдорожчого і Незабутного МУЖА

бл. п. ЕВГЕНА РАДЬО

І В ДЕСЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
мого Найдорожчого і Незабутного ДОНЕЧОК

ХРИСТИНИ І ВІРИ РАДЬО

будуть відслужені

ЗАУПОКИНІ СЛУЖБИ БОЖІ

в СЕРЕДУ, 30-го ТРАВНЯ 1973 року о год. 8-й рано
і в СУБОТУ, 16-го ЧЕРВНЯ 1973 р. о год. 8-й рано
в Церкві СВ. МИХАІЛА в ГАРТФОРДІ, Конн.

В цей болісний час, просимо всіх Приїждити і Знайомих згадати Іх у своїх молитвах.

Десять десяти років, здається,
— що згора так радін, спливає,
Іх думки вже не має між нами,
Лиш гарні спомини про них залишилися.

В невимовному горю

СОФІЯ РАДЬО з РОДИНОЮ

В Іх незабутню пам'ять, складаю 50.00 доларів на Виконно-Спендиційний Фонд при Українській Парофіяльній Вексній Школі в Гартфорді, Конн.

